De mysterieuze dood van een tiener bewijst: onder- en bovenwereld zijn in Londen naadloos met elkaar verbonden

Posted on 23 april 2026 by Hans Wansink

Onder leiding van burgemeester Boris Johnson greep gastland Groot-Brittannië de opening van de Olympische Spelen aan voor een weergaloze happening. Op 27 juli 2012 toonden duizenden vrijwilligers, honderden acteurs en muzikanten en tientallen sterren hun *britishness* aan de rest van de wereld.

Het spektakel begon in het pastorale Engeland van Shakespeare, met levende dieren en cricketspelers. Met zeven rokende schoorstenen werd vervolgens de industriële revolutie uitgebeeld. Na een minuut stilte voor de gevallen uit twee wereldoorlogen was het de beurt aan de beweging voor vrouwenkiesrecht en de komst van de eerste migranten uit het voormalige Empire. Zeshonderd dansers en 320 ziekenhuisbedden vol kinderen symboliseerden de National Health Service: 'het instituut dat de natie bijeen houdt'.

En toen moesten James Bond en koningin Elizabeth nog uit de lucht vallen. J.K. Rowling las voor uit *Peter Pan*, The Beatles kwamen voorbij, samen met de Sex Pistols, David Bowie en de Eurythmics. David Beckham scheurde in een speedboot over de Theems met de olympische toorts. Rowan Atkinson dreef intussen in het stadion de spot met het London Symphony Orchestra en dirigent Simon Rattle.

Cool Brittannia zat goed in z'n vel, was de boodschap – en Londen was opnieuw het stralende middelpunt van de wereld.

Roofkapitaal

Onderzoeksjournalist Patrick Radden Keefe schetst in *London Falling* een veel minder flatteus beeld van de wereldstad. Fout geld regeert, de onder- en bovenwereld zijn naadloos met elkaar verbonden en de autoriteiten halen hun schouders op. Keefe, die schrijft voor *The New Yorker*, maakte naam met *Het pijnstillerimperium,* een meeslepend verslag over de makers van OxyContin die in de VS een verslavingsepidemie ontketenden.

Keefe erkent dat Londen de laatste decennia enorm is opgeknapt. Met de komst van het containervervoer over zee was het gedaan met de eeuwenlange toppositie van de havenstad. De Theems bleek onbevaarbaar voor de gigantische schepen en de oevers van de rivier boden met verlaten pakhuizen en verroeste hijskranen de desolate aanblik van vergane glorie.

Maar de opknapbeurt die de Olympiade zijn glans had gegeven was in hoge mate het werk van het roofkapitaal dat vanaf de jaren tachtig onbelemmerd de stad in stroomde. Amerikaanse durfinvesteerders, Aziatische miljardairs en Russische oligarchen werden met open armen binnengehaald. Ze werden vrijgesteld van het betalen van belasting – een praktijk die pas tot gefronste wenkbrauwen leidde toen in 2022 bleek dat de steenrijke vrouw van premier Rishi Sunak nooit belasting had betaald.

De invasie van de ruige, niets ontziende en maar al te vaak criminele investeerders zorgde intussen voor complete gedaanteverwisseling van het verwaarloosde Londen, maar ook voor werk aan honderdduizenden advocaten, notarissen, projectontwikkelaars, bankiers, horecaondernemers en andere dienstverleners.

Bij gewelddadige afrekeningen in het internationale misdaadcircuit keken justitie en

politie het liefst de andere kant op. Keefe wijst op de aanslagen op een hele reeks Russische oligarchen door vermoedelijk de lange arm van Vladimir Poetin. Een constante was dat verdachte sterfgevallen steevast werden weggewoven als zelfmoord of als een noodlottig ongeval. Omdat de politie door jarenlange bezuinigingen zwaar onderbemand is, was de weg van de minste weerstand de modus operandi geworden.

Perfecte illustratie

Ook de ouders van de 19-jarige Zac Brettler kregen te maken met de lakse manier waarop de London Metropolitan Police omging met de fatale val van hun zoon. Zac stortte van de vijfde verdieping van Riverwalk, een luxe appartementencomplex aan de Theems, in de rivier. De *Met* sloot al gauw het dossier bij gebrek aan aanwijzingen voor een misdaad.

De ouders van Zac konden moeilijk geloven dat hun zoon zelfmoord had gepleegd of als gevolg van een overdosis van het balkon in de rivier was gesprongen. Bij toeval kwamen ze in contact met Keefe. Hij besloot de mysterieuze dood van Zac te onderzoeken. Al gauw kwam de journalist erachter dat de hele zaak een perfecte illustratie was van de verloedering van Londen door de cultuur van het snelle, foute geld.

Om 2.23 uur op 29 november 2019 registreerde een bewakingscamera aan de overkant van de Theems beweging op het smalle balkon van het helverlichte appartement Unit 504 van Riverwalk. Een jongeman liep heen en weer en sprong dan vanaf het midden de diepte in. Vijf uur later werd zijn lichaam, met verschillende verwondingen, op een drooggevallen plek in de rivier gevonden.

Zac Brettler had de avond en nacht doorgebracht bij Verinder Sharma, de bewoner van het appartement waar Zac gratis mocht verblijven. Sharma was een drugshandelaar en fungeerde daarnaast als deurwaarder bij het innen van schulden in de onderwereld. Het verhitten van messen was een favoriet middel van Sharma om schuldenaren angst aan te jagen.

Er was nog een derde man in het appartement: Akbar Shamji. Hij handelde in crypto's en onroerend goed en woonde in Mayfair, een van de duurste wijken van Londen. Op het moment van de val was Shamji even naar buiten, bleek uit camerabeelden. Zo kon hij volhouden onschuldig te zijn.

Ondoordringbaar web

Keefe ontdekte dat Shamji een heel spoor van mislukte zakendeals, faillissementen en schuldeisers achter zich aan had. Maar met behulp van handige advocaten en bankiers had hij een ondoordringbaar web van ondernemingen opgetuigd, waardoor hij buiten schot bleef en zijn rijkeluisleven kon voortzetten.

Shamji onthulde dat Zac Brettler een dubbelleven had geleid. Op zijn middelbare school Mill Hill was Zac onder de indruk geraakt van het glamoureuze, patserige bestaan van zijn klasgenoten: kinderen van de nieuwe superrijken. Zo wilde hij ook leven. Als fantast, maar ook als volleerd acteur, mat Zac zich een nieuwe identiteit aan als Zac Ismailov, zoon van een Russische oligarch en erfgenaam van 200 miljoen pond.

Hoewel zijn ouders, werkzaam in het bankwezen en de financiële journalistiek, het gedrag van hun fabulerende zoon af en toe vreemd vonden, waren ze verbijsterd door deze onthulling van Shamji. Voor Keefe was het aanleiding om te vermoeden dat Sharma en Shamji samen een motief hadden om achter het vermogen van hun jonge vriend Zac aan te gaan.

Patrick Radden Keefe presenteert zijn onderzoek naar de achtergronden van de dood van Zac Brettler als een (waargebeurde) *whodunnit*. Dat leest lekker weg. Tegelijkertijd wordt duidelijk dat Londen de schone schijn van de Olympiade niet langer kan ophouden.

Patrick Radden Keefe: ***London Falling. Een mysterieuze dood in een corrupte stad en een familie op zoek naar de waarheid.*** *Nieuw Amsterdam, 397 pagina's, € 29,99.*

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee?* ***Doneren kan zo****.* ***Hartelijk dank!***